KinderrechtenCollectief

Hooglandse Kerkgracht 17-G
2312 HS Leiden

T: +31 (0)7 15 16 09 80
www.kinderrechten.nl

Position paper Kinderrechtencollectief

Een kind dat niet wordt gehoord, kan niet worden beschermd

Inbreng voor het rondetafelgesprek over kindermishandeling – 28 oktober 2026

Aanleiding: van VN-aanbevelingen naar concrete bescherming

In de nieuwe editie van *Kinderrechten in Beweging* licht het Kinderrechtencollectief aanbevelingen van het VN-Kinderrechtencomité uit over de veiligheid en bescherming van kinderen. Deze aanbevelingen roepen Nederland op om alle vormen van geweld tegen kinderen daadwerkelijk te onderzoeken en aan te pakken, kinderen die geweld meemaken tijdig passende hulp te bieden en professionals beter toe te rusten om het recht van kinderen om gehoord te worden te waarborgen.

Op 28 oktober brengt het Kinderrechtencollectief deze opgaven onder de aandacht van de Tweede Kamer met de actie **'Een kind dat niet wordt gehoord, kan niet worden beschermd'**, voorafgaand aan het rondetafelgesprek over kindermishandeling. De boodschap is helder: kinderen beschermen begint met naar hen luisteren, maar vraagt ook dat volwassenen hun signalen serieus nemen en ernaar handelen.

De aanbevelingen en de actie raken aan dezelfde fundamentele vraag: hoe zorgen we ervoor dat het recht van kinderen om gehoord en beschermd te worden niet alleen op papier bestaat, maar ook in de praktijk wordt waargemaakt?

Het Kinderrechtencollectief vraagt de Kamer daarom om drie samenhangende opgaven centraal te stellen.

1. Doorbreek de reflex: eerst de volwassene, dan het kind

Bij vermoedens van kindermishandeling wordt veel informatie verzameld bij ouders/verzorgers, leerkrachten en betrokken professionals. Hun perspectieven zijn belangrijk, maar de huidige praktijk leunt te vaak op (alleen) informatie van volwassenen. Daardoor dreigt het eigen verhaal van het kind te ontbreken, onder te sneeuwen of pas laat in beeld te komen. Zeker wanneer een ouder of andere vertrouwde volwassene mogelijk betrokken is bij het geweld, kan het voor een kind moeilijk of onveilig zijn om te vertellen wat er gebeurt in diens aanwezigheid

Artikel 12 van het VN-Kinderrechtenverdrag geeft kinderen het recht om hun mening te uiten in aangelegenheden die hen betreffen en verlangt dat daaraan passend gewicht wordt toegekend. Dat vraagt

om een werkwijze waarin kinderen bij signalen van onveiligheid zelf worden gehoord, op een veilige en bij hun leeftijd en ontwikkeling passende manier. Hun verhaal moet zelfstandig worden opgehaald en herkenbaar worden meegewogen bij de beoordeling van de veiligheid en de beslissing over passende hulp en bescherming.

Het perspectief van volwassen mag niet in de plaats komen van het eigen verhaal van het kind. Dat verhaal moet vanaf het begin en volwaardige plaats krijgen in de beoordeling van de veiligheid en de besluitvorming over hulp en bescherming.

Wat vragen wij van de Kamer?

- Bevorder dat kinderen bij signalen van onveiligheid vanaf het begin zelf worden gehoord.
- Borg dat hun verhaal en signalen aantoonbaar worden meegewogen in besluiten over veiligheid, hulp en bescherming

2. Zorg dat kinderen veilig en tijdig hun verhaal kunnen vertellen

Kinderen moeten veilig en tijdig kunnen vertellen wat er met hen gebeurt. Toch kunnen procedures rond ouderlijke toestemming of de betrokkenheid van ouders een belemmering vormen, juist wanneer de veiligheid van het kind moet worden onderzocht.

Het Kinderrechtencollectief vindt dat een kind niet afhankelijk mag zijn van toestemming van een ouder of verzorger wanneer die toestemming het horen verhindert of de veiligheid van het kind in gevaar kan brengen. Bij signalen van ernstige onveiligheid moet het mogelijk zijn een kind veilig en zelfstandig te spreken. Bij ernstige signalen van mishandeling of acute onveiligheid moet dit snel gebeuren en moet passende deskundigheid beschikbaar zijn.

De Kind Eerst-wet van D66, waarvoor op 12 oktober 2026 de internetconsultatie van start ging, is een positieve ontwikkeling in de discussie over het tijdig en veilig horen van kinderen. Het Kinderrechtencollectief vraagt de Kamer om bij de verdere wet- en regelgeving te waarborgen dat kinderen zonder voorafgaande ouderlijke toestemming kunnen worden gehoord wanneer die toestemming het horen belemmert of de veiligheid van het kind in gevaar kan brengen.

Waar nodig moet het horen plaatsvinden door een multidisciplinair team van deskundigen, met kennis van kindontwikkeling, trauma en geweld. Goede samenwerking tussen hulpverlening, veiligheidsketen en strafrechtsketen is essentieel. Landelijke eenduidige kaders moeten voorkomen dat de mogelijkheid om kinderen te horen afhankelijk is van regionale interpretaties of lokale werkwijzen. Wanneer (mogelijk) sprake is van een strafbaar feit, moet het kind veilig en deskundig worden gehoord, zodat verhoor bruikbaar kan zijn voor strafrechtelijk onderzoek en vervolging. Zo voorkomen we dat kinderen hun verhaal onnodig vaak moeten vertellen.

Dit sluit aan bij artikel 12 van het VN-Kinderrechtenverdrag, over het recht om gehoord te worden, en artikel 19, over bescherming tegen alle vormen van geweld.

Wat vragen wij van de Kamer?

- Borg dat kinderen bij signalen van onveiligheid veilig en tijdig hun verhaal kunnen vertellen en dat signalen daadwerkelijk worden onderzocht en opgevolgd.
- Neem wettelijke en praktische belemmeringen weg die het horen van kinderen verhinderen wanneer hun veiligheid in het geding is.
- Zorg voor duidelijke waarborgen voor deskundig en kindvriendelijk horen, met passende inzet van multidisciplinaire expertise wanneer de situatie daarom vraagt.

3. Veranker betekenisvol en doorlopend contact met professionals wettelijk

Een kind dat in beeld is bij jeugdhulp of jeugdbescherming, moet kunnen rekenen op een professional die het kind kent, regelmatig spreekt en zicht houdt op wat er thuis en in het dagelijks leven gebeurt. Een dossier, een gesprek met ouders of contact met andere betrokkenen kan dat persoonlijke contact niet vervangen.

In december 2025 is de motie-Synhaeve c.s. aangenomen, waarmee aandacht is gevraagd voor kinderen die met geweld opgroeien en onvoldoende passende hulp krijgen. Ook rapportages van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) wijzen op tekortkomingen in het betekenisvolle contact tussen gecertificeerde instellingen (GI's) en jeugdigen.

Jeugdzorg Nederland en de gecertificeerde instellingen werken aan richtlijnen en KPI's om betekenisvol contact te verbeteren. Dat is een belangrijke stap, maar richtlijnen alleen bieden onvoldoende zekerheid. In een overbelaste sector bestaat het risico dat contact afhankelijk blijft van beschikbare tijd en lokale werkwijzen.

Het Kinderrechtencollectief pleit daarom voor **wettelijke verankering van het recht op structureel, face-to-face en één-op-één contact met een verantwoordelijke professional** gedurende het hulp- en beschermingstraject. De frequentie en vorm van het contact moeten aansluiten bij de leeftijd, behoeften en veiligheid van het kind. Dit vraagt ook om voldoende capaciteit, deskundigheid, ondersteuning en structurele monitoring. Wettelijke verankering alleen is niet genoeg. De overheid heeft ook de verantwoordelijkheid om de voorwaarden te scheppen waaronder professionals dit recht kunnen waarmaken.

Betekenisvol contact is geen administratieve afvinkverplichting, maar een wezenlijk onderdeel van de bescherming van kinderen. Het sluit aan bij het belang van het kind (artikel 3 van het VN-Kinderrechtenverdrag) en het recht om gehoord te worden (artikel 12).

Wat vragen wij van de Kamer?

- Veranker het recht op structureel, persoonlijk en rechtstreeks contact met een verantwoordelijke professional gedurende het hulp- en beschermingstraject.
- Zorg dat de frequentie en vorm van het contact aansluiten bij de leeftijd, behoeften en veiligheid van het kind.

- Vraag het kabinet hoe richtlijnen en KPI's worden vertaald naar aantoonbare verbetering, met randvoorwaarden als voldoende capaciteit, deskundigheid en toezicht en hoe wettelijke verplichtingen leiden tot aantoonbare verbetering voor kinderen in iedere regio.

Oproep aan de Kamer: maak kinderrechten merkbaar in de praktijk

De aanbevelingen van het VN-Kinderrechtencomité vragen om een concrete vertaling naar de dagelijkse praktijk. Een kind moet de gelegenheid krijgen om te vertellen wat er gebeurt, moet kunnen rekenen op een professional die daadwerkelijk luistert en moet erop kunnen vertrouwen dat het verhaal leidt tot passende bescherming en hulp.

Met *Kinderrechten in Beweging* brengt het Kinderrechtencollectief de aanbevelingen over veiligheid onder de aandacht. Met de actie op 28 oktober maken we zichtbaar waarom deze aanbevelingen urgent zijn. Het rondetafelgesprek over kindermishandeling biedt de gelegenheid om te bespreken hoe ze kunnen worden omgezet in concrete maatregelen en wettelijke waarborgen.

Onze vraag aan de Kamer is: welke concrete stappen gaat u zetten om ervoor te zorgen dat ieder signaal van onveiligheid serieus wordt genomen, kinderen vanaf het begin zelf worden gehoord en zij gedurende het beschermingstraject betekenisvol contact hebben met een professional? En hoe zorgt de overheid ervoor dat professionals tijd, capaciteit, deskundigheid en ondersteuning krijgen om deze rechten ook waar te maken?

Kinderrechten zijn pas betekenisvol wanneer kinderen ze daadwerkelijk kunnen uitoefenen. Dat vraagt om professionals die luisteren, beleid dat hun werk mogelijk maakt en wetgeving die de rechten van kinderen beschermt.

Een kind dat niet wordt gehoord, kan niet worden beschermd.

Kinderrechtencollectief
info@kinderrechten.nl
28 oktober 2026